

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.II.10.543/2011/4.szám

A Kúria a Dr. Ludas László ügyvéd által képviselt felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság (mint az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség jogutóda) alperes ellen közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indított és a Kaposvári Munkaügyi Bíróság által 2.K.456/2010/9. számú jogerős ítéletével elbírált perében az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Kaposvári Munkaügyi Bíróság 2.K.456/2010/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

Az alperesi jogelőd elsőfokú hatósága képviseletében eljáró munkaügyi ellenőrök 2010. február 1-jén ellenőrzést tartottak a felperesi munkáltatónál a ... szám alatti építési terület munkavégzési helyen. A munkaügyi ellenőrzés során megállapították, hogy K. J. és M. Cs. munkavállalók munkaszerződés, továbbá alkalmi munkavállalói könyv (AM könyv) nélkül végeztek munkát.

A tanúmeghallgatásokat követően, a jegyzőkönyvek lezárása után N. P. a felperes ügyvezetője a szabályosan kitöltött AM könyveket az ellenőrzés helyszínére vitte és azokat bemutatta.

Az első fokon eljáró közigazgatási szerv a 2010. február 25-én kelt ... számú határozatában a felperest 200.000 Ft munkaügyi bírsággal sújtotta. Megállapította, hogy K. J. és M. Cs. munkavállalók, valamint a felperesi kft. között 2010. február 1-jén munkaviszony állt fenn, azonban a munkavállalók bejelentésére csak az ellenőrzést követően került sor.

Az alperesi jogelőd másodfokú hatósága 2010. április 12-én a 3713-2-5010-5010 számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta.

A határozat indokolása szerint az AM könyvvel való foglalkozás jellegéből adódóan a foglalkoztatónak az ellenőrzéskor kell igazolni, hogy a munkáltató és a munkavállaló között jogszerűen létrejött az alkalmi foglalkoztatásra irányuló jogviszony. Ez a feltétel akkor teljesül, ha a munkavállaló magánál tarja a szabályosan kitöltött AM könyvet. Amennyiben a foglalkoztató az AM könyv kitöltését követően nem adja azt vissza a munkavállaló részére, az a foglalkoztató felelőssége körébe esik, amelynek jogkövetkezményeit viselnie kell.

A felperes a keresetlevelében a másodfokú közigazgatási határozat - elsőfokú határozatra is kiterjedő hatályú - hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bírság mellőzését kérte. Arra hivatkozott, hogy az ellenőrzés napján, a munka megkezdése előtt M. Cs. és K. J. munkavállalók AM könyvét szabályosan kitöltötte és azt részükre visszaadta. A munkavállalók ezt követően a felperes telephelyén a ... szám alatt végeztek munkát. Az ebédidő után a két munkavállaló az ellenőrzés helyszínére ment, ahová az AM könyvüket nem vitték magukkal. A felperes álláspontja szerint a két munkavállaló mulasztása miatt a munkáltatót nem lehet marasztalni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Kaposvári Munkaügyi Bíróság a 2.K.456/2010/9. számú ítéletével az Országos Munkavédelmi és Munkaügyi Főfelügyelőség Elnöke ... számú 2010. április 12-én kelt határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest 18.750 Ft perköltség megfizetésére.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes az eljárás folyamán igazolta, hogy K. J.-et és M. Cs.-át nem határozatlan idejű munkaviszony keretében, hanem alkalmi munkavállalóként foglalkoztatták. Mindezek alapján a munkavállalók foglalkoztatására és a velük kapcsolatos eljárásra nem az 1992. évi XXII. törvény (Mt.) hanem az alkalmi munkavállalói könyvvel történő foglalkoztatásról és az ahhoz kapcsolódó közterhek egyszerűsített befizetéséről szóló 1997. évi LXXIV. törvény (Alk.tv.) rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Az Alk.tv. 4.§ (1) bekezdése, 6. § (2) és (3) bekezdése, továbbá a 6. § (7) bekezdése alapján azt állapította meg, hogy a jogszabály rendelkezéseinek alkalmazása a perbeli esetben azt jelenti, hogy a munkavállaló AM könyv feletti rendelkezési jogosultsága a munkaidő leteltéig nem szűnhet meg.

A bíróság a bizonyítási eljárás során K. J.-et és M. Cs.-t tanúként

hallgatta meg, akik egyezően adták elő, hogy az ellenőrzés napján a kitöltött AM könyvet a munka megkezdése előtt az ügyvezető igazgató részükre visszaadta. Az AM könyvet M. Cs. a hátizsákjában, míg K. J. a kabátjában helyezte el.

A munkaügyi bíróság megállapította továbbá, hogy az ellenőrzés időpontjában a két munkavállaló a felperesi gazdasági társaság telephelyétől nem messze végzett munkát. Az általuk végzett tevékenység teljes munkaidejüket nem töltötte ki, annak végeztével a felperes telephelyére tértek vissza. A telephelyen zárható öltöző található, amely egyben a munkavállalók melegedőjéül is szolgál és a két munkavállaló az AM könyvét itt tartotta. A munkaügyi bíróság jogi álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás adataiból az állapítható meg, hogy az Alk. tv. előírásait nem a felperes, hanem a két munkavállaló szegte meg, mindezek alapján a felperesi munkáltató jogszabálysértése nem állapítható meg.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását, továbbá a felperes felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

Álláspontja szerint a bíróság megsértette a Pp. 339/A. §, továbbá a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat. Jogi érvelése szerint a bíróság a Pp. 339/A. §-ával ellentétesen nem a közigazgatási határozat meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján hozta meg a döntését. A következetes bírósági gyakorlat, valamint az Alk.tv. 2. §(6) bekezdése és 6. § (10) bekezdése szerint az alkalmi foglalkoztatásra vonatkozó rendelkezéseknek a munkáltató által történő megszegése esetén a foglalkoztatást szabálytalannak kell tekinteni és az általános munkajogi, társadalombiztosítási, valamint adóigazgatási rendelkezések az irányadóak. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az érintett munkavállalóknak nem állt rendelkezésére az érvényesen kitöltött AM könyv, a munkáltató felelőssége azért állapítható meg, mert nem tette lehetővé és nem ellenőrizte, hogy a munkavállalók a változó munkavégzési helyre az AM könyveiket magukkal vigyék, azt a felperes a telephelyen tartotta. Érvelése szerint egy napon belül változó munkavégzési helyszínek esetén a foglalkoztatónak kell biztosítania és ellenőriznie, hogy a munkavállalók maguknál tartsák az AM könyveiket, mivel ezt nem tette meg, ezért megsértette az Alk.tv. 6.§ (7) bekezdését.

Álláspontja szerint a bíróság ítélete ellentétes a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakkal is, mert indokolási kötelezettségének a bizonyítékok mérlegelése körében nem tett eleget. Nem indokolta meg, hogy miért tulajdonított ügydöntő jelentőséget a munkavégzés

idejéhez képest közel egy évvel később született bírósági tanúvallomásoknak a munkavégzéskor készült tanúnyilatkozatokhoz képest.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Alk.tv. 6. § (7) bekezdése szerint a munkavállalónak a napi munkába lépést követő munkáltatói bejegyzések után az AM könyvet magánál kell tartania. A bemutatás hiánya általában érvénytelen alkalmi foglalkoztatás megállapításához vezet és ebben az esetben az Mt. szabályait kell alkalmazni. Az adott esetben azonban az AM könyv szabályos kitöltését az ügyvezető igazgató még az ellenőrzés helyszínén igazolta, így az alperesi szankció jogalapja - az írásbeli munkaszerződés hiánya - nem áll fenn, ezért az alperes határozatai jogsértőek.

A Kúria álláspontja szerint a munkaügyi bíróság nem sértette meg a Pp. 221. § (1) bekezdésébe foglalt előírásokat sem, mert okszerű indokát adta annak, hogy a közigazgatási határozatokhoz képest, miért a bíróság előtt tett tanúvallomásokat fogadta el. Megállapítható, hogy K. J. tanúvallomása mindkét eljárás során azonos volt, úgy nyilatkozott, hogy a kitöltött AM könyvet a kft. székhelyén hagyta, ezért nem tudja azt bemutatni. M. Cs. a két eljárás során a tett tanúvallomása valóban ellentmondást tartalmazott, azonban a másik munkavállaló, továbbá az ügyvezető igazgató és M. Cs. később a bírósági eljárás során tett tanúvallomásának egyezősége alapján igazoltnak tekinthető az a felperesi tényállítás, mely szerint a reggeli munkakezdést követően a szabályosan kitöltött AM könyveket a munkavállalók a munkáltató jogkör gyakorlójától visszakapták és azokat biztonságos helyen, a cég telephelyén lévő öltözőben, ruházatukban helyezték el.

Az adott munkavégzési körülmények között a munkavállalók az AM könyvet nem tarthatták maguknál, de az ellenőrzéskor azok bizonyíthatóan elérhető helyen voltak.

Mindezek alapján a munkaügyi bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes az AM könyvvel kapcsolatos jogszabályi kötelezettségeit nem szegte meg, azokat nagyon rövid időn belül bemutatta.

A fentiek alapján a Kúria a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban költség nem merült fel, ezért arról rendelkezni nem kellett.

Az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés d.) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség folytán a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint a felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Budapest, 2012. június 20.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró,
Dr. Stark Marianna s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő